

CHƯƠNG IV:

Cha Mariô Belacmi tạ thế đêm hôm ấy.

Ăngtoan đã gần người cho đến phút cuối cùng nhưng không thể trao đổi được vài lời với ông Girôlamô cũng như với cô cháu vì cha Phêlíp đã đưa họ ra khỏi giường ngay sau khi thầy thuốc thông báo tu viện trưởng từ trần. Còn Ăngtoan, anh phải ở lại đây để giúp đỡ việc chuẩn bị cho thi thể người có thể được an táng nhanh chóng, đây là điều bắt buộc.

Hôm sau, sau lễ tang cực kỳ tốn kém và long trọng, Ăngtoan đợi ở giáo đường cùng với các thầy dòng giúp việc trong khi đám tang rời khỏi Nhà thờ. Từ chỗ ngồi của anh ở gian bên, anh thấy tiểu thư Luxia và chú nàng thong thả đi ra phía cửa, theo sau một hàng dài các tăng lữ: giáo chủ từ Vonido đến làm lễ, cha Phêlíp cao lớn, người vươn thẳng, tinh khiết trong chiếc áo trắng rồi đến nhóm giáo sĩ cỡ kém hơn. Về tang phục, tiểu thư Luxia vẫn mặc chiếc áo choàng dài sẫm màu nàng đã mặc tối hôm trước khi ở khu vườn kín, chiếc áo choàng ấy trùm qua áo chùng của nàng cho tới chân và quét xuống đất sột soạt mỗi khi nàng bước. Mũ của áo được kéo lên đầu và buộc lại để che ánh vàng rực rỡ của bộ tóc, trông nàng có vẻ khiêm nhường một cách ngây thơ, vẻ ấy – Ăngtoan biết rõ vì đã có kinh nghiệm cay đắng – còn xa mới đúng với tính cách thực của nàng.

Mắt nàng bắt gặp mắt người thầy thuốc khi nàng đi qua và dù anh đã gật đầu chào một cách lịch sự nàng vẫn đưa mắt thờ thẩn nhìn về phía trên đầu anh, coi như anh là người lạ và cái gật đầu chào lại chỉ là sự ngạo mạn. Tuy Ăngtoan đã quyết định không để cho nàng thấy rõ những ý nghĩ đang kích động anh, anh vẫn không thể ghìm lại sự bức bối làm cho mặt anh cau có. Anh trông thấy đôi mắt đẹp lơ đãng và lạnh lùng bỗng bừng lên và rực ánh giễu cợt, rồi nàng đi qua.

Ông Girôlamô đi cạnh cháu gái, ông trông thấy người thầy thuốc trẻ tuổi và trịnh trọng cúi chào khi đi qua trước mặt anh.

Một bệnh nhân khác của Ăngtoan, một giáo sư bị chứng viêm da do liên cầu đã giữ anh bên giường đến lúc quá khuya. Trong đêm mùa xuân ngát hương thơm, khi trở về anh đã gặp nhiều cặp người yêu đang đi, tay nắm tay và thì thầm vào tai nhau những lời âu yếm. Trong một khung cửa tối, vẳng đến tiếng của một cái hôn và tiếng cười khẽ của người phụ nữ đang bối rối. Hai bóng người rời nhau rất nhanh nhưng Ăngtoan cảm thấy, ở phía sau anh, họ lại sát gần nhau cũng rất nhanh. Thứ cảm giác khó chịu mơ hồ quấy rối anh đã mấy tuần nay lại tràn ngập, khó hiểu. Có lẽ một chuyển thay đổi không khí và khung cảnh sẽ phù hợp với anh chăng? Năm học kết thúc đã hai ngày rồi, anh có thể đi thăm Giảng ở Vonido. Cha Mariô đã mất, người bệnh nhân mắc chứng viêm da

đã qua nguy hiểm, Ängtoan có đủ thì giờ để tranh luận với Giăng về vấn đề công bố việc anh bảo vệ Misen.

Nằm trên giường ngủ trong căn phòng tu sĩ Ängtoan hưởng không khí ban đêm lùa qua khung cửa sổ hẹp. Nền đã tắt, vị nữ thần tắm trong ánh trăng hiện lên rất rõ và ý nghĩ sắp phải xa rời bức tranh này làm anh đứt ruột. Nhưng anh biết rằng nếu giữ bức tranh ở đây thì thật là điên cuồng, và điên cuồng không kém nếu muốn đem nó đi... đến bất cứ đâu... ở một chỗ khác nơi này. Không thể nào đem nó ra khỏi tu viện mà không bị trông thấy, trừ khi đem đi ban đêm, điều mà lương tâm anh nghiêm cấm.

Chỉ sáng mai thôi, anh sẽ làm cho lương tâm được thanh thản bằng cách tìm ông Girôlamô Belacmi. Lương tâm anh nói rằng dù sao thì anh cũng không được giữ một bức tranh mà lúc này anh đã biết giá trị, biết rõ người sở hữu chính thức của nó. Anh có quyền gì mà giữ để thoả mãn riêng mình bức hình hoàn hảo này, bức hình sẽ đưa đến cho các nghệ sĩ những hân hoan lớn, tạo cho họ niềm vui lâu dài và nguồn cảm hứng vô tận.

Tuy nhiên, Ängtoan biết mình sẽ đau khổ vì sự xa cách này vì anh đã đi đến chỗ coi bức tranh Thần vệ nữ như sự có mặt của người đang sống thực sự mà đời sống đó gắn bó với đời sống của anh. Nằm dài trong bóng tối và yên lặng, nửa thức nửa ngủ, anh tự hỏi rằng những lạc thú của hôn nhân có thể so sánh được không với sự thư thái đã đến với anh do sự bầu bạn cao quý của thanh tịnh này, do sắc đẹp lặng lẽ và làm cho vững tâm này, tình bạn và sắc đẹp ấy luôn giúp cho những ý nghĩ bối rối, lo lắng, xao động của con người được thanh thản.

Trong khi anh nằm dài ở đây, hai mắt nhắm lại, những bức tường trong phòng bỗng xa dần, tan đi, biến mất và anh thấy mình đang nằm uể oải trên bãi cát bên bờ biển, dưới bóng cây xanh tươi, như anh thường nằm xưa kia ở trên bờ biển Ligurien, tóc còn ướt nước biển trong suốt, tinh thần và thể chất thoải mái, hài lòng.

Và bỗng nhiên nàng đã ở đây rồi, nữ thần “Vệ nữ” ấy, nàng đang duyên dáng, tao nhã, bước ra khỏi chiếc thuyền bằng vỏ ốc lớn và đặt lên bờ bàn chân hồng hồng, nhỏ nhắn nhẹ nhàng, kiêu diễm đến nỗi hầu như không để lại dấu chân trên cát. Làn tóc quấn quanh đầu giống như một chiếc mũ vàng. Nàng đến tận lùm cây mà anh đang nằm dưới bóng và chìa tay cho anh hôn. Anh nhồm dậy và thấy một cách lạ kỳ cảm giác thanh khiết của cội nguồn, anh không thấy lúng túng vì mình đang khoả thân.

- Tôniô, người yêu của em!

Giọng nàng êm ái như nhạc điệu của một cây thất huyền cảm xa xôi, tiếng vừa vắng ra đã bị nén lại.

- Tiểu thư, – anh khẽ nói, cảm thấy mình bối rối lạ lùng.

- Không, Tôniô, không phải là tiểu thư.

Nàng ở sát gần anh, hai cánh tay khoanh trước ngực một cách trong trắng.

- Không phải tiểu thư, caro mio! Người yêu của tôi...

- Người yêu của tôi, nữ thần biển cả của tôi...

Nàng đứng gần đến mức một bầu vú sát vào ngực Ăngtoan và hơi nóng trong người nàng khiến anh nóng sực người, anh run lên trong một ước muốn điên cuồng được ôm trong vòng tay thân hình mảnh dẻ đó.

Nàng kiễng chân lên, vòng tay qua cổ Ăngtoan:

- Tôniô, hôn tôi đi, – nàng ra lệnh.

Anh cố đẩy nàng ra, đấu tranh với lòng ham muốn ngày càng mạnh, nhưng nàng kéo đầu anh lại gần và môi họ gặp nhau.

Bỗng nhiên chớp loé lên chung quanh anh, sấm gầm thét quanh hai người, sét bừa đứt cái cây mà họ đang đứng ở dưới. Sững sốt, Ăngtoan cảm thấy mình không thể chống cự được khi những bàn tay trần tục giằng lấy người yêu của mình. Anh nghe thấy tiếng kêu lo sợ và kinh hãi của nàng “Tôniô! Tôniô!”, thấy tiếng kêu ấy xa dần và mất hẳn. Tiếng sét và những bàn tay to lớn đã tách rời họ ấy đã ném anh, chính anh, quỳ xuống đất. Còn nàng, nàng lúc này đã ở xa, đang vùng vẫy trong tay một nhân vật kỳ lạ có cái đầu đười ươi. Con quỷ hiện từ đáy sâu của địa ngục lên ấy, nó đang cười vui một cách ma quỷ, con quỷ bi đát này chính là sự hiện hình của cha Phêlíp Xăngtốt.

Trông thấy bộ mặt ấy, sức khoẻ Ăngtoan hồi phục ngay và anh phóng theo dấu vết của tên cướp đoạt phụ nữ, hơi thở anh dồn dập, mồ hôi tràn xuống gần loá mắt, tim đập mạnh đến nỗi như muốn bật khỏi lồng ngực. Loạng choạng, hỗn hển, kiệt sức, anh ngã xuống đất, vất vả mới quỳ lên được và cứ lết như thế khoảng vài thước rồi lại ngã xuống, mặt úp xuống cát. Khi anh có thể, không phải là nâng người lên mà là ngẩng mặt lên, anh chỉ còn trông thấy ở đằng xa, rất xa, con đười ươi đang chạy trốn, đem theo cái môi của nó. Một lúc sau, chỉ còn lại một khối mờ ở chân trời, một khối vừa mờ vừa nhỏ đi từng giây phút. Rồi không còn gì hết. Chân trời trống rỗng.

Và chỉ còn lại nỗi xa vắng, lặng lẽ và đau đớn.

Bỗng hai tai như bừng tỉnh vì một giọng nói khác, rất gần:

- Loã thể! Hấn loã thể kia! Thật hổ thẹn! hổ thẹn cho hấn...

Tiếng nói quen thuộc, lạnh lạnh mà sự khinh mạn chua chát nện vào tai anh. Anh nhận ra Luxia Belacmi đang đứng trên cây, người trùm kín trong chiếc áo choàng dài nàng đã mặc khi ở trong vườn và chỉ để hở bộ mặt trái xoan mờ mờ. Nàng giơ ngón tay đe dọa anh trong khi miệng nhắc lại những lời xỉ vả không kém gay gắt. Vô cùng hổ thẹn vì những gì nàng nhìn thấy, Ăngtoan đứng lên muốn tìm cái gì đó để che đậy tình trạng loã thể của mình nhưng không tìm

được gì cả. Khi ấy nhịp độ nói càng nhanh hơn, lời xỉ mắng càng mạnh hơn và không bao lâu giọng nói cay chua càng kịch liệt đến mức như khoan vào nhĩ tại anh và xé óc anh một cách đau đớn.

Mồ hôi đầm đìa nhưng người lại lạnh giá, tay bám vào chần, nệm, tim đập thành thịch, Ängtoan tỉnh hẳn và thấy người vô cùng nhẹ nhõm vì mình vừa qua một giấc mơ khủng khiếp.

Anh với vợ chiếc áo mặc vào người đang giá lạnh, tay ôm đầu, anh đợi cho tim đập bớt mạnh và tay hết run, rồi anh lấy một ít than hồng đựng trong chiếc bình nhỏ, thổi cho bùng lên, khi lửa đã cháy sáng, anh thấp nền và xem xét lại bức tranh.

Tất cả vẫn nguyên vẹn. Nàng vẫn gọi lên sự kỳ vọng toàn thiện và vẫn xinh đẹp. Nhớ lại rằng mình đã ôm ghì lấy nàng, cảm giác bồi hồi ấy lại trôi lên trong anh, nhưng anh quả quyết bất ý nghĩ của mình đi đường khác, tránh xa sự cám dỗ xác thịt như vậy, anh tắt đèn và nằm xuống, kéo chăn đắp lên người.

Giấc mộng kỳ lạ ấy phải chăng nhằm thông báo cho anh một sự gì? Một sự cảnh báo chăng? Hay mệnh lệnh trả thật sớm bức tranh cho người chủ chính thức của nó? Ängtoan tự cam đoan rằng ngay sáng ngày mai sẽ tìm ông Belacmi và trả lại ngay tài sản cho ông.

Hôm sau, cha Phêlíp Xăngtốt niềm nở tiếp Ängtoan trong phòng tiếp kiến, ở đây ông đã ngồi vào ghế của tu viện trưởng đặt trên một chiếc bục nhỏ. Giáo chủ đã hứa một cách chính thức với Xăngtốt rằng ông chắc chắn được nâng lên vị trí của tu viện trưởng ngay sau khi bức thư gửi đi La Mã và thư trả lời về tới đây. Cho nên ông đã không để mất giây lát nào để đảm nhiệm đặc quyền của một nhiệm vụ mà lúc này ông được hưởng nhưng chưa có sự bổ nhiệm chính thức. Kiểu cách của ông cao ngạo và nghiêm khắc hơn, cách nói của ông vẫn tất hơn.

- Có việc gì thế ông Xecvétut? – Ông hỏi sau khi Ängtoan đã kính cẩn hôn đường viền của chiếc áo thêu lông lầy của ông.

- Tôi xin phép được gặp ông Girôlamô Belacmi.

- Anh đến chậm rồi. Ông Girôlamô và cô cháu sáng hôm nay đã đi Vonido sớm. Ông ấy nói với tôi về anh bằng những lời nồng nhiệt. – Xăngtốt nói tiếp và mỉm cười một cách dễ dãi.

Nhưng môi ông mỉm lại khi ông kết luận:

- Còn cô cháu gái, cô ta xinh đẹp thật đấy, nhưng là một ác phụ.

Ăngtoan hoàn toàn đồng ý với nhận định sau nhưng việc ra đi của ông Girôlamô đã cản trở dự định của anh. Khi nào anh mới trả lại ông bức tranh được? Nếu cách suy diễn về giấc mộng của anh đúng với sự thật, anh không nên nói cho cha Phêlíp biết bức tranh hiện có trong nhà tu. Rồi Ăngtônô nhớ lại ông Girôlamô có nói rõ địa chỉ của ông ở Vonido, tâm trí anh sáng sủa lên. Anh hết sức mong muốn gặp Giăng thật sớm và thoáng thấy khả năng đạt được hai mục đích một lúc.

Tiếng cha Phêlíp kéo anh về thực tại:

- Tôi tin rằng anh đã sám hối xứng đáng vì đã có những ý nghĩ phiến loạn về vấn đề tuần hoàn qua phổi, phải không bác sĩ?

Ăngtoan cúi đầu:

- Tôi đã cầu nguyện xin được tha thứ như cha đã truyền lệnh.

- Tốt lắm! Anh có một tương lai tốt đẹp, tôi rất tiếc nếu như có tình huống nào cản trở nó.

Ăngtoan ngẩng đầu sung sướng vì đã dễ dàng tránh khỏi cái bẫy đó.

- Nếu được cha cho phép, tôi xin đi Vonido vài tuần. – Anh nói.

Nếu anh thuyết phục được Giăng giúp anh công bố phát minh, thì cũng cần đến mấy tuần lễ để ấn hành xong bản phát minh đó.

- Đi Vonido à? Nhưng anh giảng dạy ở trường đại học kia mà?

- Bài giảng của tôi đã kết thúc vào dịp hè này.

- Thật vậy nhĩ. Thế anh định làm gì ở Vonido?

Ăngtoan lưỡng lự. Thú nhận sự thực là điều tai hại. Nhưng anh lại không thể nói dối được. Anh nhớ đến điều Giăng đã gợi ý là cần học vẽ trên mẫu sống động để nâng cao sự hiểu biết về các tỷ lệ trong môn phác hoạ. Đây là một lý do tốt để ở lại Vonido, chắc cha Phêlíp cũng thừa nhận không bàn cãi vì họ đã thường nói về nghệ thuật với nhau. Người mục sư biết rõ hứng thú đối với môn hội hoạ của người thầy thuốc trẻ tuổi.

- Tôi có ý định theo học một số buổi đặc biệt về hội hoạ, thưa Đức Cha, – anh vội vàng trả lời.

Bản thân sự việc làm xiêu lòng cha Phêlíp, một người vốn kỵ không cho ai thoát khỏi quyền mình một thời gian dài, hay việc đảm nhiệm rất tình cờ, không toan tính trước một chức vụ chưa phải là của mình, đã làm cho ông có thái độ nhiệt tình? Dù sao đi nữa, ông đã mỉm cười thân ái và trả lời:

- Vậy thì anh cứ ở cả mùa hè Vonido. Tôi ghen với anh về làn gió mát của sông Lidô đấy. Có lẽ sang năm anh sẽ vẽ được những bức bích hoạ ở giáo đường mới của chúng ta.

- Cầu Chúa cho sẽ được như thế. – Ängtoan thành kính nói, và nhẹ nhõm, anh rời chiếc bục cao.

Đến ranh giới của Vonido, hành khách từ các miền lân cận tới phải xuống xe đi thuyền, loại thuyền con rộng và chậm chạp, có thể chở được đến tám người.

Ngay sau hôm tiếp kiến với cha Phêlíp, vào lúc quá trưa, Ängtoan đã nhập bọn với những hành khách người đầy bụi bặm đi xe ngựa từ Pađu đến. Chiếc thuyền chở nặng chậm chạp xuôi dòng con sông đào lớn cắt đôi thành phố. Người chèo thuyền vạm vỡ, râm nắng, đầm đìa mồ hôi vì phải dùng sức và cái nóng tháng sáu. Đá hoa cương nhiều màu ở mặt trước các lâu đài sáng rực rỡ dưới ánh nắng mặt trời chói lọi. Ở ngay giữa thành phố, đối diện với toà lâu đài lộng lẫy của các vị thống đốc, khách thay thuyền sang những chiếc gông đơn nhẹ nhàng, thon dáng, nhiều màu sắc tươi vui với mũi thuyền vươn cao như cổ thiên nga. Chúng từ mọi phía chạy đến, luân lưu trên mạng lưới các sông đào và hồ của thành phố xây trên những dòng nước chảy duyên dáng này, thoải mái như loài chim nước. Với con mắt nghệ sĩ, Ängtoan chọn một chiếc thuyền có tán viền tua xanh phủ trên khung gỗ, cửa mở về phía những làn gió mát của sông Lidô gần đây. Các tấm rèm lúc đó được cuộn lên buộc bằng dây trắng có thể thả xuống nếu trời xấu hay người ngồi thuyền muốn không ai nhìn thấy, chuyện bình thường trong thành phố đáng yêu đầy tình ca và tình yêu này.

Người chèo thuyền là một người bé nhỏ tóc nâu có miệng cười quá rộng để lộ ra nhiều chỗ sứt ở bộ lợi màu hồng dị thường. Nhìn y phục sẫm màu, đoán rằng người qua sông là người của Nhà thờ, anh ta nói năng một cách kính trọng:

- Ngài đi đâu, thưa linh mục?
- Đến lâu đài Pêdarô. Cách đây có xa không?

Trước tiên, Ängtoan muốn đến nơi ông Belacmi ở để báo không chậm trễ cho ông biết chỗ có bức Bôtixeli của ông.

- Không xa mấy.
- Vậy thì đến lâu đài.

Ängtoan lên thuyền và ngồi trong lều, trên một chiếc ghế có nệm rất êm.

- Anh có biết Galêatxa Vaxca không?
- Tất nhiên là có ạ. Nhưng (anh ta nhướn lông mày lên tỏ vẻ ngạc nhiên vì một người của Nhà thờ lại muốn đến nơi đây) đó là phố các nghệ sĩ.
- Khi chúng ta rời lâu đài Pêdarô, anh sẽ đưa tôi đến đây, số nhà mười bốn.

Người chủ thuyền giương to mắt:

- Đây là nhà ông Giăng Xavarino sang trọng. Thuyền tôi vẫn chờ ông ấy! Rèm cả hạ thấp – anh nói tiếp một cách ý nhị. – Ông ta là một con người thật tuyệt.

Ăngtoan không ngạc nhiên về tiếng tăm phóng túng của bạn anh. Cũng không ngạc nhiên vì người chèo thuyền biết Giăng. Tại sao lại không biết nhỉ? Cha của Giăng là một trong những chủ ngân hàng và nhà buôn giàu nhất tỉnh, và Giăng lại là chúa tể của giới trẻ tuổi của Vonido.

- Ông Xavarinô là bạn tôi. – Xécvé tuyên bố với vẻ đắc chí khá ngây ngô.

- Đi nào!

Người chèo thuyền kêu lên một cách lạnh lạnh để báo hiệu cho những lái thuyền khác rời đây mũi chiếc thuyền nhẹ nhàng của anh lướt trên nước hồ xanh nhạt và loáng dầu.

Sự giao lưu trong trung tâm thành phố rất náo nhiệt và chiếc thuyền này tiến lên rất khó khăn vì thuyền bè san sát với nhau. Nhưng Ăngtoan lại thích thú về chuyến du ngoạn này. Anh đi nghỉ hè kia mà, lần đầu tiên sau bao nhiêu tháng rông, với tiền lương cả năm trong túi. Dưới ánh mặt trời chói chang, giữa những quần áo trang sức sang trọng và các thuyền gông đôn nhiều mây sắc, anh nhận thấy y phục của mình thật tồi tàn.

Ở đây có biết bao nhiêu lụa, nhung, lông thú và dây chuyền vàng. Nếu y phục lịch sự không cần đến ở Pađu thì ở Vonido không như thế, và Ăngtoan tự bảo mình phải nhờ Giăng chỉ cho một hiệu thợ may.

Thuyền đi chậm chạp đã tạo điều kiện cho người thầy thuốc trẻ không bỏ sót một cảnh tượng nào, anh ngắm nghía sự lộng lẫy của những toà lâu đài với những hàng cột thẳng đứng, kinh ngạc trước những bến thuyền, ở đó có những gông đôn riêng sang trọng đang đợi chủ nhân và bập bênh suốt dọc bến có lát đá chung quanh các hình chạm bằng hoa cương nhiều màu sắc.

Xa xa, thoảng có một bà y phục sang trọng đang mơ mộng trên những mái bằng dùng làm sân thượng mát mẻ vì các làn gió nhẹ từ sông Lidô thổi đến. Thực ra, Ăngtoan thần phục nghĩ, Vonido mang hình dung từ Đất Thánh cũng không uổng, vì đây chính là thành phố giàu có và đẹp nhất thế giới, đồng thời cũng là ngã tư của những con đường kinh doanh từ khắp nơi trên trái đất đến.

Nơi giao dịch thương mại quan trọng nhất là quảng trường trước phố Giacômeta và Riantô. Từ đây đưa ra một thứ tiếng ồn ào, hỗn độn, trầm trầm và nổi rõ hẳn lên là tiếng leng keng của những đồng đuca(17), vàng của những người đổi tiền. Tiếng những chiếc búa nhỏ của người thợ kim hoàn đập nhịp nhàng khắp chung quanh hoàn chỉnh bản hoà tấu đậm đà ấy. Phía sau họ, dãy nọ sau dãy kia, – cao hơn hẳn những nhà kho đầy nứt các sản phẩm phong phú của phương Đông: ngà voi, hương liệu, lụa, gỗ hiếm – những gian hàng hấp dẫn

mọc lên: một số lượng sản phẩm nói trên được lưu thông ở đây, hàng bán buôn tạo ra một thị trường xuất khẩu duy nhất không đâu bằng.

Phía bên kia cầu, Ängtoan trông thấy các cửa hàng của người Đức với nhà ở và kho của họ, đối diện với các bên có những tàu ở bên ngoài đến biển hồ bỏ neo sát cạnh nhau, đầy căng các kho báu làm cho những hành khách đang thèm muốn hoặc chất đầy hàng xuất khẩu chứng tỏ sự giàu có của Vonido. Xa hơn nữa, trên sông đào, những chiếc tàu lớn đang đứng mơ màng, chở đầy thức ăn, dầu, rượu vang, từng dòng phu khuân vác đang từ các kho dự trữ lớn của những người buôn, khuân trèo tàu những kiện hàng nặng, họ như một đạo quân kiến không biết mệt mỏi.

- Tránh nào! – Người lái thuyền kêu to để những lái thuyền khác giãn thuyền họ sang một bên. Chiếc boi chèo lớn đẩy một cái làm cho thuyền quay nửa chiều dài và vút thẳng vào một trong những nhánh sông phụ. Ở đây, hai bờ gần nhau hơn, hồ đẹp hơn; giữa những ngôi nhà và nước chỉ có bến đá chạy dài. Các lâu đài trang trí kém tráng lệ hơn và dù nắng lúc quá trưa, ở đây vẫn có những khoảng râm mát, thêm vào đó là bóng của bao lon các nhà ở, gần như sát với nhau trên mặt nước.

- Lâu đài Pêdarô kia rồi! – Người lái thuyền nói.

Ở nơi này của Vonido, con sông đào hẹp hẳn lại, bóng râm dày hẳn lên. Một vài người đi dạo dang thơ thẩn trên bến. Cặp mắt sắc của Ängtoan nhận ra ngay một dáng người thanh tú và lịch sự có vẻ quen thuộc lạ lùng. Còn một quãng bằng hai chiều dài của chiếc gông đôn thì Ängtoan không còn nghi ngờ gì nữa: mái tóc vàng ấy chỉ có thể của Luxia Belacmi và đúng là Luxia Belacmi đang đi về lâu đài Pêdarô, ở cách đây mấy khung cửa lớn.

Thuyền của Ängtoan đến ngang tầm người thiếu nữ khi một tên có vẻ gian xảo từ một hẻm nhô ra. Ánh sáng dao găm loáng lên trong tay phải hắn. Trước khi Ängtoan kịp kêu lên thì tên kẻ cắp đã nắm lấy cái túi nhỏ đeo ở dây lưng Luxia định cắt lấy rồi lẩn trốn. Bọn kẻ cắp nhiều vô kể trong thành phố giàu có này.

- Kia! Có kẻ cắp! – Ängtoan kêu to và nhảy dựng lên.

Cái nhảy của anh làm cho thuyền đột ngột mất thăng bằng và người chèo thuyền thiếu chút nữa thì nhào xuống nước. Ängtoan giằng lấy boi chèo của anh ta và đẩy mạnh, đưa thuyền áp dọc bến rồi nhảy lên bờ, mọi việc diễn ra trong giây phút.

Trong trạng thái kích động và vội vàng rời khỏi thuyền, Ängtoan không trông thấy rằng Luxia Belacmi được tiếng kêu của anh báo trước đã tránh khỏi đà của tên kẻ cắp tự thoát khỏi tình huống. Nàng cướp lấy chiếc gậy ngắn của tên gian đang cầm ở tay trái và ra sức phang đúng ngay vào sọ hắn, khiến hắn khụy xuống. Vừa dừng cảm tự bảo vệ nàng vừa kêu to:

- Giúp tôi với! Có kẻ cướp! Giúp tôi với!

Trong đám hỗn độn ấy, Āngtoan đã chạy đến và kêu lên:

- Tôi đến đây, tiểu thư! Tôi đây!

Hoặc Luxia không nghe tiếng anh, hoặc nàng tưởng anh là một tên kẻ cướp khác, nàng nện vào đầu anh một gậy làm anh ngã quay lơ, anh lặn xuống rãnh nước và nằm không động đậy.

Tên cắt túi lợi dụng lúc lộn xộn do sự có mặt bất ngờ của Āngtoan để thoát khỏi chỗ hiểm nghèo mà hắn vừa chui vào. Mềm như một con lươn, hắn đứng dậy và biến vào ngõ hẹp.

Đờ đẫn, Āngtoan loạng choạng đứng dậy để đương đầu với một cơn thịnh nộ thực sự.

- Đần độn! Ngu si! Ngốc nghếch! – Luxia Belacmi hét lên.

Vì rằng tên cướp lợi dụng sự can thiệp không đúng lúc của Xécvé đã lấy được túi tiền của Luxia khi hắn trốn.

Đến lúc ấy Luxia mới nhận ra người đến cứu không may mắn của mình.

- Ôi, ông đây ư, ông thầy thuốc. Tôi thật không ngờ lại chính là ông!

Giọng cô cay đắng và khinh bỉ.

- Tôi định đến để giúp cô! – Āngtoan áp úng, anh định phân trần, – nhưng khôn thay, không đạt hiệu quả.

Cô giậm chân, bàn chân nhỏ nhấn đập mạnh xuống bển:

- Tôi cần đến sự giúp đỡ của anh ư? Phải là cái khác một tên cướp túi tâm thường mới làm được cháu gái Amêrigô Vexopucxi lùi bước.

Āngtoan hơi lão đảo đưa tay sờ vào đầu đang nhức nhối. Cơn thịnh nộ dịu đi, cô ra lệnh:

- Để tôi xem đầu anh nào.

Rồi lùa các ngón tay vào mớ tóc đen, cô sờ nắn, Āngtoan không ghìm nổi cơn rùng mình.

- Hừ! Chẳng làm sao cả, - nàng nói, da cũng không bị sứt.

Tiếng gọi khi nãy của Luxia đã được nghe thấy, có tiếng ồn ào và bước chân tiến lại gần.

- Trời ơi! Người chèo thuyền la lên. Cảnh sát! Họ sắp bắt và đưa tất cả chúng ta đến quan tòa đấy!

Một lần nữa, tiểu thư Luxia lại tỏ ra làm chủ tình thế, chứng tỏ sự nhanh nhẹn trong suy nghĩ và hành động như nàng đã có dịp phải đối phó.

- Anh đưa ông ta đi đâu? – Cô hách dịch hỏi người chèo thuyền.

- Đến phố Galêatxa Vaxca.
- Kéo ông ta vào thuyền và đi đi. Nhanh lên!

Cô đẩy Ăngtoan đến gần thuyền. Choáng váng không kịp kháng cự, anh tụt xuống thuyền và ngã lên đống nệm trong khi người chèo thuyền ra sức đẩy mạnh boi chèo.

Đầu anh vẫn đau nhức nhưng tâm trí anh đã bắt đầu sáng suốt đôi chút khi người lái thuyền đưa anh đến gần chỗ ở của Giăng Xavarinô. Hình như Luxia đã chẩn đoán đúng, anh chỉ có một cục brou, nhưng khá to ở phía thái dương. Chiếc mũ của anh đã rơi mất trong khi lộn xộn.

- Lay Chúa tôi! - Người lái thuyền kêu lên khi nhìn Ăngtoan đang cúi xuống lấy tiền để trả tiền thuyền.

- Ngài có một quả trứng khá đẹp ở một bên đầu!

- Cũng may mà cái đầu của tôi không bị nứt đây, tôi có cảm giác như nó đã bị bửa ra. – Ăngtoan càu nhàu nói.

Anh chèo thuyền nói thêm, vẻ thán phục:

- Cô tiểu thư ấy mới cương quyết chứ! Cứng rắn thật! Lại đẹp nữa chứ!

- Điều ấy có gì là quan trọng! Về phần tôi, tôi cho rằng không gặp lại cô ta là điều may mắn, – Xécvê nói một cách chắc chắn, – Chào anh!

- Xin tạm biệt ngài.

Người thanh niên vắt cái túi lên vai, thông thả lên hai tầng gác để đến xưởng vẽ và là phòng ở của Giăng. Đã nhiều lần anh đến đây, nhưng cái vui âm ỉ, tính nét thất thường, phóng túng của các nghệ sĩ, họ ở nhiều nhà trong phố này, không phù hợp với những sở thích yên tĩnh của anh cho nên anh không bao giờ ở lại lâu. Đimát, người hầu của Giăng, đưa anh vào phòng đợi, miệng bĩu môi tỏ vẻ chẳng tôn trọng gì các tập quán của ông chủ.

Anh nghe tiếng Giăng hỏi vọng từ cuối xưởng:

- Ai đấy, Đimát?

- Thưa ông, bác sĩ Xecvêtut.

- Tôniô! Một sự bất ngờ thú vị biết chừng nào. Vào trong này nhanh lên Tôniô.

Ăngtoan đưa chiếc túi của anh ra, thấy nó quá nhẹ, Đimát chun mũi khinh khỉnh, rồi anh đi qua phòng ngủ đến phòng vẽ ở phía bên kia. Đây là phòng

rộng ở cuối căn nhà. Khung cửa kính lớn ở trên mái mở suốt từ đầu nọ đến đầu kia dọc theo một bên phòng toả ánh sáng xuống chói lọi, thuận tiện cho người hoạ sĩ làm việc.

- Tôniô!

Mặc chiếc áo choàng loang đầy vết màu sặc sỡ, bảng pha màu trong tay, Giảng đón anh ở cửa. Họ thân ái ôm choàng lấy nhau, trong lúc tình cảm chan hoà ấy, nhà nghệ sĩ đã bôi một phần các vệt màu lên chiếc áo sẫm màu của nhà phẫu thuật.

- Con gió nào đưa bạn đến Vonido đây, Tôniô?

- Mình muốn nói với cậu về...

Câu nói dừng lại nửa chừng và Ăngtoan mở to mắt không dám tiến lên. Trước mặt anh, trên một chiếc bục nhỏ, một thiếu phụ rất đẹp đang đưa tay nâng bộ tóc lên như người đang quấn đầu. Tuy nhiên, không phải sự có mặt của cô ta làm Xécve sợ hãi mà là việc cô hoàn toàn khoả thân, một sự khoả thân đẹp mê hồn, điều mà Ăngtoan mới thoáng qua đã không thể dù không muốn, mắt anh lại quay lại nhìn cái cơ thể mỹ lệ đang đứng trên bục làm người mẫu.

Ăngtoan không phải không biết rằng bạn anh thường vẽ khoả thân nhưng cho đến bây giờ anh chưa hề gặp người mẫu ở phòng vẽ. Anh chưa bao giờ trông thấy phụ nữ khoả thân, từ trên bàn mổ. Người ở đây hoàn toàn khác hẳn. Mắt hai người bỗng gặp nhau và anh thấy trong mắt người thiếu phụ thoáng ánh lên một tia vui vẻ tinh quái.

Về phần mình, Giảng không phải không nhận thấy hai má anh bạn lúc thường nhẵn và nâu, lúc này rất dầy màu. Anh phá lên cười:

- Đẹp đấy chứ, Tôniô?

Thế là Ăngtoan im bật, lưỡi anh cứng lại vì bối rối đến cùng cực. Nhà hoạ sĩ cười đến đứt hơi và người gập làm đôi mắt một lúc. Sau cùng anh trấn tĩnh lại, ít ra cũng đủ để giới thiệu hai người với nhau, nhà bác học trẻ và cô gái khả ái.

- Đây là Colarit Xtorôdi. Còn em, Colarit, đây là ông Ăngtôniô Xécvétut, bạn anh, nghệ sĩ và nhà giải phẫu đầy triển vọng mà anh đã nhiều lần nói với em.

Người thiếu phụ mỉm cười và Ăngtoan biết tại sao cô không ngượng nghịu trước mặt anh: đối với cô, anh cũng là một nghệ sĩ nữa. Khi cô nói, anh say sưa nghe giọng nói êm ái và rất trầm của cô với những tiếng rung từ cổ họng:

- Vâng, ông Giảng nói về ông luôn, thưa bác sĩ.

Ăngtoan nghiêng đầu chào. Sự lúng túng của anh tiêu tan, và anh nói một cách giản dị chứng tỏ anh đã lấy lại được thăng bằng.

- Cô Xtorôdi đẹp đến nỗi có thể đem lại ngọn lửa cảm hứng cho bất cứ nghệ sĩ nào.

- Thế mới đúng là cách nói của người quý tộc thực sự chứ! – Giăng kêu lên và giơ tay vỗ vào lưng anh một cách thân ái. – Tôi vẫn bảo rằng cậu có thớ của một hiệp sĩ phong nhã mà.

Rồi quay về phía người mẫu:

- Nghỉ một lúc đi em, Colarit. Có rượu nho ở tủ thức ăn, làm ơn rót cho ba cốc.

Người thiếu phụ nhặt ở dưới chân chiếc áo choàng mỏng mặc trong nhà choàng vào người trước khi đi đến tủ thức ăn lấy chai và cốc. Ängtoan và Giăng ngồi cạnh nhau trên đi văng.

Colarit Xtorôdi đưa cho họ hai cốc đầy, cô vươn vai hơi mệt mỏi và ngồi trên chiếc ghế đầu.

- Thật là một công việc khó khăn, thưa bác sĩ Xecvêtot, khi ngồi làm mẫu cho nghệ sĩ đòi hỏi cao ở mình, khao khát tự hoàn hảo như ông Giăng. Nhưng, ông là nhà phẫu thuật học, ông đã biết tất cả những gì thuộc về con người.

- Cũng không đúng hẳn như thế đâu. Tôi chỉ là người nghiên cứu về giải phẫu thôi.

Giăng cười và ngắt lời hai người:

- Lần này thì cậu có dịp nghiên cứu vấn đề không như là nhà giải phẫu mà như nhà nghệ sĩ. Tôniô ạ. Cậu có thấy rằng cơ thể Colarit khá đủ hoàn hảo để xứng đáng với việc nghiên cứu ấy không?

Máu lại dồn lên má Ängtoan, rồi lại tản đi.

- Tôi biết chỉ có một cơ thể đẹp thôi, – anh thành thực nói.

- Trời! Cậu thật kém lịch thiệp, Tôniô ạ! Kém cả thủ đoạn nữa. Đừng bao giờ nói với một người phụ nữ rằng họ không phải là người đẹp nhất trên đời.

Nhưng Colarit chăm chú nhìn Ängtoan một cách nghiêm trang.

- Tôi có cảm tưởng rằng, – cô nói, – bác sĩ Xecvêtot trước hết là một người bản tính thành thật. Hãy nói, với chúng tôi về người phụ nữ đẹp ấy đi, bác sĩ.

- Không phải là người phụ nữ, đó là một bức tranh – Tôniô thú thực.

- Bức tranh của Bôtixeli! – Giăng thốt lên.

- Đúng, Giăng ạ. Thần vệ nữ của Bôtixeli.

Nhà họa sĩ giơ hai tay lên trời giải thích:

- Tôniô đã say mê Thần vệ nữ của Bôtixeli rồi đấy.

Colarit mỉm cười một nụ cười âm áp hưởng ứng:

- Tôi đã được thấy thần vệ nữ của Bôtixeli nên tôi không thể cho rằng anh ấy có lỗi. Nhưng bức tranh ấy đã bị mất cắp ở Phlôrăngxơ kia mà?

- Có người nào đã bỏ nó ở tu viện Pađu nơi tôi ở.

- Và Ängtoan đã đem nó về phòng mình rồi nhốt kín ở đây để mơ mộng trước nó, dưới ánh trăng, như một anh chàng si tình phong nhã.

Ängtoan đỏ mặt vì câu chế giễu, nhưng Colarit đã trầm ngâm nói:

- Anh đã đúng, bác sĩ ạ. Như tôi nhớ lại hình ảnh ấy trong ký ức của mình thì người đàn bà này đúng là người tao nhã nhất và người đẹp nhất đời.

- Tôi không nghĩ như thế, - Giăng nhăn mặt, quả quyết. - Những người phụ nữ vẽ trong tranh của các vị chỉ hoàn hảo để tạo ra những bức tượng. Hãy nói với tôi về một người phụ nữ bằng thịt và bằng máu. Đó là vấn đề khác.

Ängtoan cúi xuống đặt chiếc cốc xuống bàn thì Colarit Xtorôdi kêu lên:

- Anh bị thương ư, bác sĩ? Thái dương anh bươu lên đây này.

- Ừ nhỉ! Có đau lắm không, Tôniô? - Giăng kêu lên - Tên vô lại nào đã chơi xấu với cậu phải không?

- Đó là một cô gái, - Ängtoan thở dài.

- Cậu đánh nhau với con gái sao? Có việc gì thế?

Ängtoan thuật lại câu chuyện. Nghe kể xong thì Colarit nói:

- Con người mới tàn nhẫn làm sao! Tại sao cô ta biết rằng anh không bị thương nghiêm trọng?

- Vì tôi còn đi được và lúc ấy cảnh sát đến.

Xécvê biết rằng anh đã bênh vực Luxia, anh cắn môi bực tức.

- Nhưng ít ra thì cô ấy cũng có thể đưa anh về lâu đài cùng với mình, - Colarit nhấn mạnh.

- À này, lâu đài Pêdarô không ở trên đường cậu đến đây. Cậu đến chỗ ấy làm gì thế, Tôniô?

Ängtoan nói ý định đi gặp Belacmi ở Vonido trước khi đến tìm Giăng.

- Nhưng cậu có thể nói với ông ta tất cả những điều ấy ở Pađu, - Giăng ngạc nhiên. Ängtoan vui vẻ thừa nhận:

- Mình chưa làm thế chính vì tiểu thư Luxia đã làm mình quá tức giận!

Giăng cười:

- Cậu có muốn biết mình sẽ hành động như thế nào ở địa vị cậu không? Mình sẽ kéo cái con mụ lấm mòm ấy vào một cái xó tối nào đó và sẽ hôn mụ cho khoá được miệng mụ lại...

Ängtoan cố mỉm cười:

- Chắc cô coi tôi như một anh chàng ngốc bỏ đi, cô Xtorôdi, nhưng lối sống của tôi luôn luôn khác với lối sống của Giăng...

- Có đủ các loại người trên đời này, thưa bác sĩ, – Cô ngọt ngào nói. – Và tôi tin rằng có vị trí riêng cho từng người. Tôi nghĩ rằng anh là một người có giá trị và tôi tin chắc một ngày nào đó tôi và cả Giảng nữa sẽ không đáng kể gì bên cạnh anh.

Giảng cau mày một cách thân ái:

- Đây, đây là cuộc họp mặt của bạn bè hay là nhóm thảo luận triết học?

Anh rót thêm rượu vào các cốc và nói tiếp:

- Chúng ta uống đi. Uống để chúc mừng Ăngtônô Xecvêtu, người sẽ là nghệ sĩ và bác sĩ, nhưng là giáo sĩ thì không bao giờ!

Họ uống và chuyện vãn một lúc nữa. Rồi Colarit Xtorôdi đứng lên:

- Tôi đã nghỉ đủ lắm rồi, – cô nói, – và ánh sáng sẽ không còn tốt lâu nữa đâu. Nếu anh muốn vẽ xong cánh tay hôm nay anh phải làm việc đi thôi.

- Cô nói đúng! Tiếp tục nào!

Giảng cầm lấy bảng pha màu và đèn giá vẽ, anh đang trau chuốt một công trình nghiên cứu tuyệt mỹ về cơ thể của Colarit.

Ăngtoan thấy choáng váng vì rượu nho và vì bị đánh, anh đứng lên và nói:

- Tôi xin lỗi. Tôi cảm thấy cần nghỉ ngơi chút ít.

- Bảo Đimát đưa cậu đến phòng cậu. Minh sắp xong việc ngay hôm nay rồi đây.

Ăngtoan ngả đầu chào và mỉm cười trước người mẫu đang ngồi trở lại tư thế làm mẫu:

- Nếu cô cho phép?

- Chào anh, anh Ăngtônô, - cô trả lời. – Tôi hy vọng sáng mai đầu anh sẽ đỡ hơn.

Giac mơ bắt đầu cũng như lần trước. Bãi cát biển, bóng cây xanh, nước vô nhẹ. Nữ thần từ chiếc thuyền xà cừ bước xuống, vinh quang trong vẻ đẹp tinh khiết, miệng chỉ mỉm cười một cách êm ái.

Nàng đưa tay ra cho anh, những ngón tay nàng ướt và mát, và anh cảm thấy cơ thể mình rung lên từ đầu đến chân, rùng mình một cách ngây ngất.

Cũng như lần đầu tiên những bàn tay thô bạo đã chia rẽ họ và bây giờ anh đang chạy, cố đuổi kịp con quỷ. Con quỷ ấy vẫn có bộ mặt tái xám, nét mặt xảo quyệt của cha Phêlíp Xăngtôt và Ăngtoan ngã xuống, kiệt sức, tay bầu vào cát

không thể đứng lên được, trong khi tiếng thét của Luxia Belacmi vang lên, giống như lần trước, khinh bỉ, chế giễu và lãnh lớt:

- Thật xấu hổ! Xấu hổ cho hấn!... Loã thể! Hấn loã thể kia!...

Nhưng trong khi anh cố tìm cách che thân thể không quần áo trước cái nhìn tàn nhẫn của Luxia, anh thấy Luxia cả dáng điệu và khuôn mặt đang mờ dần, tan ra, biến hẳn đi và ngay tức thì được thay thế bằng một người phụ nữ khác cao lớn hơn. Tim Ängtoan đập rộn ràng, anh cho rằng mình đã lý hội được bằng cách nào đó rằng nữ thần đã thoát khỏi sự theo đuổi của con quỷ. Nhưng khi cái bóng ấy rõ nét, dày đặc và hình thành hẳn, anh lại thấy đó là Colarit Xtorôdi đang ra hiệu cho anh. Anh chỉ cách cô chưa đến một thước nhưng anh không sao nhúc nhích được dù là nửa tắc, người anh nặng như chì. Anh kinh hoàng khi nhìn thấy nét mặt nàng mờ nhạt dần như khi người ta nhìn một bức tranh dưới ánh sáng gần tắt của hoàng hôn. Anh cố gắng vùng vẫy để thoát ra, trong khi ấy...

- Tôniô! Tôniô!

Đây không phải là giọng dịu dàng của tiếng nói phụ nữ mà là âm thanh rần rỏi của Giăng Xavarinô. Trong mấy giây, nhà phẫu thuật trẻ cảm thấy mình bồng bềnh trong một thế giới vô định, không ngủ, cũng không thức, hình như anh không muốn xa rời hứa hẹn của giấc mơ. Tuy nhiên tiếng gọi liên tiếp của Giăng, nắm tay chắc nịch của Giăng đang lắc vai anh đã làm anh tỉnh giấc.

Lúc này anh vẫn nằm trên giường và thấy rõ tiếng tim đập dữ dội trong lồng ngực, cổ họng thắt lại như nghẹt thở và hai thái dương vẫn đau như bị mũi khoan đâm.

- Cậu làm gì thế? – Anh lấp bắp khi thấy mặt Giăng hiện ra như còn bao phủ trong sương mù của giấc mộng.

- Mình làm gì à? Mình đánh thức cậu. Cậu đang mê hoảng.

Ängtoan ngồi dậy và giụi mắt:

- Mình mê ngủ.

- Mình biết rồi, – Giăng nói – Cậu không ngừng gọi tên nàng.

Hai má Xécve nóng bừng và Giăng cười thích thú vì thấy anh lúng túng:

- Mình thường tự hỏi các thầy tu mơ thấy gì nhỉ! Nàng tiên hay thiên thần?

Ängtoan tìm cách đánh trống lảng:

- Mình đang đói đây, Giăng ạ!

- Cậu đã để quá bữa ăn chiều mà. Nhưng mình chắc Đimát đã chuẩn bị sẵn cho trường hợp này ở nơi gần buồng ăn. – Và Giăng dẫn anh qua phòng vẽ vắng vẻ đến một góc nhỏ, đúng là có thịt nguội, bánh mì và rượu nho.

Không để bị đánh lạc hướng, Giăng vừa rót rượu vừa hỏi:

- Cậu chưa nói với mình ai là người yêu trong mộng của cậu. Cậu không ngừng gọi tên Lucrêxia, Luxia?... Cái mụ lẩm điều đã đánh cậu một cách duyên dáng và kiến hiệu ấy à, nếu mình có trí nhớ đúng.

- Đúng cô ta đấy

- Lý thú thật! Hay nói với mình nhiều hơn đi.

Ăngtoan kể lại hai giấc mơ; Khi anh kể xong câu chuyện, Giăng nghiêm trang hỏi:

- Thế cậu kết luận như thế nào?

- Mình suy luận giấc mơ là một sự báo trước, hình như nó muốn báo cho mình là cha Phêlíp muốn giữ bức tranh lại cho ông ta, như cậu đã tỏ ý nghi ngờ.

- Có thể, – Giăng thừa nhận, – Nhưng còn cô Luxia kia?

- Mình chịu, không giải thích nổi vai trò của cô ta.

- Còn Colarit?

- Cũng không hơn gì. Cậu thấy thế nào?

Giăng gượng gạo mỉm cười:

- Mình không tiên đoán được, nhưng câu trả lời đã rõ ràng rồi.

- Lại một sự tương tượng điên rồ khác của cậu chứ gì? – Ăngtoan nghi ngờ lẩm bầm.

- Không tương tượng một chút nào cả. Đó là luân lý mộc mạc, trần trụi và đơn giản thôi.

- Nói đi, – Ăngtoan đành chịu đựng.

- Thế này nhé, sự việc đó xác nhận điều mình thường nói với cậu. Cậu là một thằng đàn ông, Tôniô ạ, thật là vô ích nếu định làm giáo sĩ. Cậu có mơ thấy những người đàn bà đẹp ôm cậu sát vào ngực họ không nếu trong thâm tâm cậu thực sự mong muốn giáo chức?

- Chính các vị thánh cũng còn có lúc bị cám dỗ, Giăng ạ.

- Cũng vẫn là những con quỷ ấy cám dỗ tất cả chúng ta thôi, nhưng điều người trong chúng ta đã có lý trí khá minh mẫn để không cưỡng lại sự cám dỗ của chúng.

- Điều cậu nói đó chính là giáo lý của quỷ dữ.

- Dù sao thì cũng có một điều rất đơn giản không chối cãi được. Cậu đã say mê Thần vệ nữ của Bôtixeli. Ít ra thì cậu phải thừa nhận điều đó, đồng ý chứ?

- Đó là sự chiêm ngưỡng rất tự nhiên và bình thường của một nghệ sĩ đối với một tác phẩm hội họa.

- Cậu cãi bướng, lý sự cùn và thiếu thành thực. Cậu thừa biết rằng một nghệ sĩ không chỉ nghech mắt lên để nhìn một bức hoạ như cậu đã từng làm trước Thần vệ nữ của cậu.

- Nhưng, giấc mơ kia thì sao?

- Hãy đợi một chút! Cậu là người tôn sùng các văn bản của Paraxen, ông ta đã chẳng viết một điều gì đó về vấn đề này là gì.

Bước ba bước, người hoạ sĩ đến trước ngăn tủ sách phủ kín một bức tường.

- Đây rồi!

Anh lấy từ ngăn trên cao một cuốn sách dày gáy đóng bằng da dê.

- Mình chắc sẽ tìm thấy đoạn ấy ngay lập tức, – anh nói và giở mấy trang. – Đây rồi... Hãy nghe cho rõ điều Paraxen nói về con người.

“Nên chăm chỉ ghi chú về cái gọi là tính chất của con người, mà thực ra có hai con người, đều được bẩm sinh. Vì điều này thực ra rất đúng: con người là hình ảnh của Chúa cho nên đã có trong mình tính chất thần thánh; nhưng về phía khác, con người cũng là một động vật, cho nên có ở trong mình tính chất con vật. Hai tính chất này đối lập với nhau, tuy nhiên tính chất này phải làm dịu được tính chất kia”.

Giăng gấp mạnh cuốn sách lại:

- Anh bạn tốt của tôi ơi, vấn đề tóm tắt lại như thế đấy và thu gọn trong một chiếc vỏ hạt dẻ thôi.

- Nhưng điều ấy vận dụng vào mình như thế nào?

- Đơn giản như thế này: phần duy tâm trong cậu yêu bức tranh, còn phần khác muốn người phụ nữ.

- Mình vẫn cứ coi giấc mơ như sự cảm dỗ của xác thịt do quý Xatăng đem đến để thử thách tâm hồn mình.

- Và mình vẫn cứ nói rằng thằng đàn ông trong cậu cảm thấy sự ham muốn rất tự nhiên một người đàn bà. Có thể là cái cô Luxia Belacmi chẳng?

- Cầu chúa đừng có việc ấy! – Ängtoan thốt lên một cách nhiệt thành.

- Điều ấy cũng rất có thể thành sự thực. Cô ta có đẹp không?

Hình ảnh Luxia Belacmi hiện lên rất rõ ràng trong trí nhớ của Ängtoan, còn sinh động hơn ở trong giấc mơ, cái đầu nhỏ nhắn, bộ tóc vàng, dáng dấp kiêu hãnh của một vóc người dong dỏng cao. Tuy nhiên, chưa bao giờ anh thực sự nhận thức về sắc đẹp của nàng. Khi trông thấy nàng, điều làm anh kinh ngạc nhất là cảm giác chắc chắn đã gặp lại một người quen thuộc, anh đã quen với mọi đường nét của người ấy. Chính cảm giác lạ lùng này đã làm anh sững sờ khi mới gặp nàng lần đầu bên giường cha Mariô, và đến ngày hôm nay, cảm giác ấy về nàng lại càng mạnh mẽ trong anh.

- Mình cũng không biết cô ta có đẹp hay không, – anh đành thú nhận.
- Cậu không biết à? – Giảng tức giận thực sự quát lên. – Cậu có mù không đấy?

Ăngtoan cố giải thích:

- Mình cảm thấy như gặp lại một người em gái... hay một người họ hàng. Tuy mình chưa bao giờ thấy cô ta.

- Hay là cô ta giống người nào rất quen thuộc?
- Có thể là như thế. Nhưng, vậy thì giống ai? Mình chẳng thấy ai...
- Cậu phải tự phát hiện ra điều đó chứ. Dù thế nào đi nữa, mình vẫn chắc rằng điều mình suy diễn về giấc mơ là đúng.
- Cậu không giải thích về cha Phêlíp ư?

- Ông ta tượng trưng cho lương tâm tôn giáo mà cậu đang trau dồi. Hãy nhớ lại đi: chính ông ta đã giảng nữ thần của cậu ra lúc cậu đang ôm nàng.

- Phi lý! Lố lăng! – Ăngtoan cau có trả lời, rồi anh đứng lên đi về phía cửa sổ. Trong thâm tâm, một mối nghi ngờ đang cắn rứt anh vì anh nhớ đến làn sóng âm áp đã làm xao xuyến cơ thể mình khi anh trông thấy Colarit, lộng lẫy và khoẻ thân đứng trên bục của người mẫu. Trạng thái hồi hộp, kích thích mơ hồ ấy làm máu trong người anh như nóng bỏng. Sự bông bột ấy, tất cả những sự việc ấy đúng là có thể do ham muốn của cơ thể gây ra. Ý nghĩ này làm cho anh vô cùng hồ thẹn và cảm thấy rõ là mình có tội. Anh đã cương quyết gạt bỏ sự cảm dỗ khi cảm dỗ đến với mình? Anh lại gần như thích thú với nó, đúng, thích thú với nó! Anh quay lại phía Giảng và nói một cách hối hận:

- Cậu nói đúng. Cha xung tội của cậu là ai? Mình phải đến tìm người ngay sáng mai.

- Linh mục xung tội của mình biết làm gì với cái tội ấu trĩ ấy. Hãy đợi khi thực sự có điều gì đáng xung tội hãy đi tìm ông ta. Colarit có thể dạy cậu nhiều điều mà những cảm dỗ của Nhà thờ không bao giờ đem đến cho cậu được.

- Colarit là...

Anh dừng lại, Giảng khẽ lắc đầu:

- Colarit là một người mẫu tuyệt vời, nhưng chỉ có thể thôi... Một nghệ sĩ phải khách quan... trù tượng... không say mê người mẫu. Vì chính vì như thế mà cậu, chính cậu, cần đến một người đàn bà thực sự, Tôniô ạ, không phải chỉ một bức phác hoạ.

Anh vun gọn các mẫu vụn bánh và đổ vào trong cái lu đựng rác.

- Mình quên không hỏi cậu, hay đúng hơn là hỏi lại, vì cậu chưa trả lời câu hỏi đầu tiên: Cậu đến Vonido làm gì?

- Đến vì mình mong muốn rằng cậu sẽ giúp mình xuất bản chuyên khảo của mình về tuần hoàn qua phổi.

Giăng há hốc miệng. Rồi nóng nảy hỏi:

- Cậu xuất bản như tác phẩm của bản thân thôi chứ?

- Không, mình muốn phục hồi danh dự cho anh mình.

- Lay Thánh Maria! Tại sao cậu lại quyết định như vậy?

- Đó là một phần việc cần phải làm, – Xécvê trả lời một cách đơn giản.

Giăng nhìn vào mặt bạn như mới trông thấy anh lần đầu. Sau đó, anh nói, giọng buồn hẳn đi:

- Đáng lẽ mình phải thấy trước rằng điều này sẽ đến, Tôniô, khi đã hiểu cậu như mình hiểu! Cậu đã nhận thức rõ điều đó có thể có ý nghĩa như thế nào rồi chứ?

- Mình hiểu đầy đủ. Mình đã suy nghĩ về điều này rất cẩn thận và sẵn sàng chịu nguy hiểm một cách tỉnh táo.

Hai vai Giăng trĩu xuống như chịu đựng một gánh nặng:

- Được rồi. Nếu sự việc đã như thế thì sáng mai chúng mình sẽ cùng đến gặp Ghidôbandô Andini. Đó là người xuất bản tốt nhất nước Ý.

- Không, bạn ạ! Để tôi đi một mình. Để cậu bị liên lụy có ích gì, dù sự việc xảy ra như thế nào cũng vậy.

- Cậu sẽ cần sự giúp đỡ có thể lực lớn và hiệu nghiệm nhiều hơn là những cố gắng nhỏ mọn của mình – Giăng buồn bã nói – Nhưng mình sẽ ở bên cậu cho đến lúc kết thúc cay đắng.

Anh khẽ cười như ngượng nghịu, hơi hồ thẹn... Rồi anh kết luận, rụt rè hơn bao giờ hết, với một thứ gì như hoài niệm:

- Cậu thấy không, có lẽ đây là dịp may mắn duy nhất đến với mình để làm một việc gì có vẻ như trọng đại...